

३०७२  
 ३०७२

१४८  
 त्रिपुरा  
 आदि



शम्भुस्य नाम  
 मेलस्य सा प्रमत्तस्य विः  
 त्रुपायै मविन्नसु युंदा  
 ॥ मम विद्विष्युर्वक धन  
 नैराग्यं जय विनियोग  
 शम्भुं तारुमिपुत्रं कस  
 ददितुं न प्रदः सिनास  
 नामहायः सर्वकर्मो व  
 राधकः नादिता नाताः  
 दग्धसामग्यना कुपाक  
 नः न तारुमिपुत्रं ओरुमो  
 रतुमिपुत्रं न न न  
 म नकायमल्ये व सव

शम्भुस्य नाम कवृष्टि  
 कर्त्तव्यं सर्वकाम  
 सुलुप्रदः प्रतानि कृत्ति  
 नामानि प्रातः नृत्थययः  
 प००० मृष्टी नता गैय  
 तस्य धनं विपुलमायू  
 यात ॥ त्रिकान्नसदाः  
 कार्यं मल्लविन्दुयुक्  
 ल्ययं तु कृत्त मनसैरुः  
 तथैव न कवन्दनकनः  
 वा ॥ कान्तकालयुक्  
 मितांगीनि नामानि  
 रतुमिपुत्रं न व किरतः







नमः पृथ्वी विंशति नामानि  
प्रभुं सुखा गुययल  
आयुना गध सयनाः  
अथ नक्षत्रास्तु तासि चि  
तः प्रजापतेर्वर्षे तसां  
सर्वथा विविवर्जितः  
कर्मना मनसा वाया  
यत्पार्य समुपाङ्गि  
गीतदगत्यथमादव  
दहस्यग्निनिषधन  
गर्भदेनयुजयद्यलु  
पुष्पभूज विलुक्ते  
गोन्यदीपावहा  
गव विमुखाञ्जनपू

वकेपी तामा निरुवेः  
हस्य ग्वयमादवदस्य  
शिवाग्निवृहस्यतिस्म  
तम हर्ष ॥ ॥ ॥  
नमः ॥ ॥ ॥  
प्रभुमादवदधर्षे सर्वगुहनि  
वानर्षे सनेभनस्यस्यत्यर्थ  
चिन्मोयोसयार्थवक्षान  
धूर्वः ॥ ॥ विष्णो ताता  
दसनधः पूनाचक्रवर्णी  
सविलुगः सकदीयाधि  
पारवत कुरु कान्तः  
नचिन्धिदेव हर्षेयिः  
निर्हृता



गादिस्त्रा नादिहा रुदयि  
लातु. गमिथी मि  
सायुत साकर्तुं दयि  
रुदमि की. सुनासुन  
रयुर्कन ॥ द्यादसादु  
दरिष्टी. रुविष्टगिरुः  
यान्ही. नगुरुलातगावा  
कं. मन्त्रिरुः सहायार्थि  
कः ॥ दसाञ्चनगनगममा  
रुयारिगाः समीतगवुव  
गिस्वलाञ्च. कयमगाव  
समागत ॥ शाकूलगुज  
गदुष्ट. योनदानपदाः  
धिक. ययुक्तुनगात्रा  
यनिष्ठपुमूषादिजो ॥ न  
माक्षनीकिमगाष्टि

स्य  
एक

का

दि

गमाद्विजसलसाध  
॥ याजायलुः  
नकटु. तस्मिन् रिनरुत  
यजा. दजागमेसा  
उक्तावक्रादिरुदो ॥ तदा  
संचिन्त्यमनसा. साहस्यः  
नममृग. समादायः  
नृदिष्ट. दिष्टायिषसमान  
तानथमाकावरागनग  
तानकृमलु. सयाद  
याजनील. सुयस्थास  
ष्ठिती ॥ नादिहायुष्टमात्मः  
य. नाजादसनयसुदा. न  
कृकाचिनदिष्ट. मन्त्रि  
विरुविगाहसवर्द्धरायि  
यूक. महाकतुसमृष्टि

वि



तदिष्टमात्रमहन्तः  
 किनीतैर्मरुताकृत्वा  
 सुखं सगदाकासे दिता  
 यन्वरास्तेन भक्तैः  
 पूजितैः शयैः सहनाम्नः  
 निजोक्तिता कृत्वा कान्त  
 गनिर्हिता प्रविनिर्दि  
 कितनादि ह्रीं हृद्वायः  
 गन्धमयं गन्धमयं  
 रत्नं गोमयं ॥ सहनाः  
 सुगनिर्हिता सुगन्धमयं  
 विमर्दं ह्रीं हृद्वायः  
 गरुयासे न निर्वयच  
 नमस्तु विना ॥ ॥  
 ॥ यो नृवंत  
 यनाञ्जल्यं यनीनिपूर

यं कर्तृदवास्तु नमस्तु  
 ग्व. सिद्धिविद्या धनान्  
 गन्धमयं वलाकिता  
 नृ. रत्नं रत्नं रत्नं रत्नं  
 तुला रत्नं रत्नं रत्नं  
 यसाया नृवंत यनाञ्जल्यं  
 हृद्वायः हृद्वायः हृद्वायः  
 धूनन्दन ॥ ॥  
 उवाच ॥ ग्राहि ह्रीं रुद्र  
 यिखातु नगतिर्ध्वजया  
 सैनं स निगन्धमयं  
 यन्तु यावत्तु ब्रह्मा कर्म  
 दिनीयाय विगन्धमयं  
 विनान्यामि तं यन्तु  
 यन्तु यन्तु यन्तु यन्तु  
 हृद्वायः हृद्वायः हृद्वायः

विना नृ. रत्नं रत्नं रत्नं रत्नं

विना ३



प्रार्थयामास ह शस्त्रा व नम न्यं नित दा ॥ दश नथ उवाच

२

संज्ञाय तत् वनमाजा कृत्य क

त्यारुच्य द्या दग्धं कृत्य

दक्षिणं विष्णुं तिर्यगं

वैश्वानरं तिर्यगं

क्षिप्रं तिर्यगं

रुचिं तिर्यगं

वृषं तिर्यगं

नरं तिर्यगं

राजं तिर्यगं

संज्ञं तिर्यगं

विनायकं तिर्यगं

सागं तिर्यगं

तां तिर्यगं

लायं तिर्यगं

च नमो निर्मास्य दाय दाय

वैश्वं तिर्यगं

वैश्वं तिर्यगं

वैश्वं तिर्यगं

वैश्वं तिर्यगं

कदाचन

कु

कु

वृषं तिर्यगं

नमो वृषं तिर्यगं

वेनमा नमा दीर्घाय तिर्यगं

लक्ष्मणं तिर्यगं

सुखाय वृषं तिर्यगं

सामं तिर्यगं

भयं तिर्यगं

नमो तिर्यगं

यं तिर्यगं

यदाय वृषं तिर्यगं

सर्वं तिर्यगं

लाघि तिर्यगं

वेनमा तिर्यगं

गने च नाय तिर्यगं

यसाद वृषं तिर्यगं

नगाय वृषं तिर्यगं

वैश्वं तिर्यगं

वैश्वं तिर्यगं

वैश्वं तिर्यगं







या

प्रवृत्ति कर्तुं मूर्खः ॥ अथ य  
संनियुह्यं तादृशं सुदा  
मम **ब्रह्म** नमः यथा क  
दद्यात् **ब्रह्म** कर्तुं वा कुरु यासु  
॥ वि० ५ वरश्चाद वरश्च १ न १ न  
न न द व र १ द क म न म द  
१ य सु न म ॥ म य  
न न ॥ **जा** व न क र ति  
न द द्या ॥ प षा मि श्र त व  
मृ हा ना गे मृ स्म ता ॥ वि र  
जि ता म ह य पि ता म ह स त  
॥ मृ स्म ता म त ना य र  
ता स ष ॥ तै न य मृ ना  
मृ म न ति स नान न वृ वि न र  
॥ **ब्र** स य न ॥ १ म म न तु ते  
॥ उ द क म ना या त य ॥ १ ॥ दा  
ता न ह म वि व द गो य दा



सकृत्प्रवचनं वदना  
मायगवपुषः पर्यवना

कुम्भं भूतवना वदु विध

विधि लरु नायेन व

तिकान्तमसं कुम्भमाचि

मकथं वनं दिदेवतस्य

दानीं मन्त्रि वेतं पुरिरे

वत् ॥ नती नवी भूतिव

सम्पु सधवा वकवासां

॥ कुम्भगतितादकायि ह

तामह प्रयितामह गत्या

गमयिता प्रायतीतस्य

म ॥ विरु वितामह प्रयि

तामह स्य विरु याता

दकं अदार्पणं कि न सु

सधवा ॥ विरु वितामह प्रयि

मता ह स्य विरु याता

दमा वारुणिष्य भावाख्या ॥ कपिला

कपिलादिपर्वतमाह स्यः उक्ता

यना नाय ह सदा विवायं सुद

का धनिमर्गं वृत्ता नमः लोदि

विरु विदे गमह प्रयिता

मह स्य ह सदा दकन

अकार्यं अकुसुम विरु

वितामह प्रयितामह स

मः गमह दकं ह मन्त्रि

कुसुम ॥ विरु वितामह प्रयि

मः सुकं वी वनं गमितायि

मा विरु वद व वाया ता वि

म ॥ विरु दान प्रयितायः

यथा गमिता दकं ह सुय

मह स्य द द्यो गमिता

स कोमानी सुगमिता

विधु स नाय गमिताय ना

नाय ह मय नाय गमिता

सुद वृत्तस्य ह या दार्धनम

ह स्य ह म वन्दनं नमः

पूर्य नमः पूर्य नमः दीय नमः

नका येन नमः लोदि ॥ ३

धाय कमाह कारा गमिताय सुय

वर्मा गमिताय सुय

गमिताय नमः लोदि

स्ति अग्निपूजागवि



हृत्ताम्बुलपुष्पधूपदाय  
 नेविद्यादि संकल्पसिद्धौ न  
 सु॥ महत्सुदयका॥ किं ज  
 वाय स न गय ॥ दंगकश्च  
 दाविष्णुसूयातावनदारुव  
 मु॥ गवनमस्तु गवनमस्तु  
 ॥ वन्दितासिवमिष्टनविः  
 इवमिष्टनञ्जन्ना कपिले  
 ह नमयार्पञ्जमया द्रुक्ते  
 तं ~~विष्णुसूयातावनदारुव~~ गम  
 वाममागता निर्य गमवष्ट  
 ष्टमुदहिम गमवामदुदः  
 इवमिष्टनञ्जन्ना कपिले  
 सोदरुपि जगन्माता दवा  
 नाममृतपिष्ट गहनतः  
 मिष्टमस ॥ विष्णुतार्थवद  
 हिम श्रुमृतमथनात्यम

सोनरा लोकधात्रिणा ॥ द  
 गमसंगुहानख ॥ दम्यव  
 तमूलमं आयुर्दहिधनंद  
 हि युगादहि गवनम  
 यगुयाव वमिष्टियं दहि  
 धनंदहिनमानम ॥ संव  
 मर्गिलमार्गस्य सिवसर्व  
 र्यसाधक सनध्यतुवक  
 लमेत्री नानायदिनमास्तु  
 ग ॥ गनानागन यतिगव  
 ह्म गउ वक्रुष्टिलान्न  
 युगचवत्रदानिर्यवन  
 दागाविल्लयका मनावी  
 द्वाहिष्ठयै पूजितामिष्टि  
 रिषह सहमुविद्युहने  
 गहमधियत नूनम ॥ ३५  
 दवनमस्तु र्य कलदव

३५



नमानमः॥ स्नानद्वयस  
र्ववा. पूजागृह नमास्तु  
॥ वाक्॥ कयिल्लादियन्व  
माह कस्यः॥ उक्तायाः पू  
माह कस्यः॥ गद्ययतिम्  
ल्य. वचिद्वानाग (हस्यः  
शाम्भुप्रायना नायकम्. स  
दात्तिवायुगृहलक्ष्मिः  
द्वयस्य. अगृहान्नादि  
वृद्धा पूजाविष्णुर्गत  
वयनिपुणम्. लम्  
वृत्तपुत्रमदारुवर्तु॥ यत्  
मुद्रादकिहम्. लम्  
प्रतद्युः॥ महुः॥ स  
यिल्लुङ्गा लम्भया दव. कृत  
सर्वार्थसाधक. अष्टाङ्ग  
सकलार्थ. शाकवाचनम्

स्नानमाह दसाक्षि (हस्यः  
सूर्याय. अर्धनम. युष्मिन्  
म॥ अलिङ्गकविद्य. अलि  
ङ्गकसमुद्रकर्मसु॥ य  
दिष्टाग्निमहागम्. सर्वः  
तीर्थमहावला. वाक्त्रनः  
सकनद्विष्ट. तायगिन्ः  
सिक्कनयत॥ वद॥ उ  
लिङ्गः॥ उद्विष्टमवाधसु  
नयुवाविस्ववदा. ससिन्  
साङ्गा अत्रिष्टनमिः स्व  
नावृहस्यतिदकाकुषा  
तवदन॥ उयदद्यगयवि  
गृहं नूदगम् अलिङ्गः  
सर्वतदिन्दुतवला. तननि  
विष्टवदयिस्तगा अतिवि  
स्वमागानिगारन॥ स्नान

॥ वाक्॥ कयिल्लादियन्व



४५

वियः॥ वद नू॥ अयुर्वलं वि  
 पुत्रमस्तु सुखमुयमस्तु अमा  
 य कातवकीरु नस्तु ॥  
 नस्तु धर्मवृद्धि नस्तु संत  
 नवृद्धि नस्तु ॥ अमावा ४४  
 सिद्धि नस्तु कुपानंरुवृ  
 दनस्तु मेधनागम पूषि  
 नस्तु सनात्रय सापुनिः  
 नस्तु गृहगवसेधविद्यु  
 यस्ममन सर्वभूमिकन  
 सुख आयु पुत्रकामय  
 लब्धासक्तितेवर्षेयथ  
 वानप्रहानाहर्ष कवयिरु  
 वतुवात्रदी गत्व देवविष  
 गाहर्ष गम किरुवकुवाही  
~~सर्वसुख~~ सर्वेषां यथिवाद  
 हर्मसर्वदा कल्याणमस्तु  
 ॥ यिह सुता यितायि

यः

गामहर्षेव तथेवयुयिताः  
 महाहृथिफोपया विवि  
 दा मयादहनरुगल माता  
 महहृथिफिमूयेतियस्यमि  
 तापितायस्ययिताययोन्या  
 विलस्ययदवायनमायुयातु  
 हृथि विनस्य निचयाकुभः  
 नायदे सनाह्वय समस्त  
 कर्मा रुक्मयभासाहर्ष  
 सनायीतसुनिधनाहृ  
 ययाति सर्वरुक्षानि सखा  
 भूतलमदिसारधी मनुहा  
 नृकयादानं रुकिहीन  
 तथेवय तगस्तु सर्वस  
 पूर्ण नमस्तु यिदवतायि  
 तनावसवोद्धया त्रयुग्म  
 वयितामस्तु यितामस्तु  
 दित्याः ॥ एतै नैवका

विना

४५

प्रश्नवसवः स्मृताः ॥



गा ॥ वा ॥ अ ॥ मू ॥ क ॥ ल ॥ ग ॥ त ॥ अ ॥  
 मू ॥ का ॥ द ॥ स ॥ सा ॥ म ॥ त ॥ स ॥ ना ॥ क ॥ ग ॥ अ ॥ द ॥  
 पि ॥ ए ॥ पि ॥ ए ॥ पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥ पु ॥ पि ॥  
 ता ॥ म ॥ ह ॥ सु ॥ र ॥ य ॥ अ ॥ त ॥ ग ॥ अ ॥ दि ॥  
 वि ॥ ध ॥ ग ॥ त ॥ स ॥ व ॥ य ॥ नि ॥ य ॥ ह ॥ म ॥  
 सु ॥ ॥ गि ॥ ने ॥ ला ॥ क ॥ वि ॥ श्र ॥ ला ॥  
 क ॥ व ॥ द ॥ ला ॥ क ॥ र ॥ य ॥ को ॥ र ॥  
 रु ॥ म ॥ ॥ य ॥ ॥ ॥ पि ॥ ए ॥ पि ॥  
 पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥ पु ॥ पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥ अ ॥ ति ॥  
 पि ॥ स ॥ न ॥ क ॥ दि ॥ न ॥ दि ॥ क ॥ स ॥ न ॥ थ ॥  
 आ ॥ रा ॥ य ॥ य ॥ पु ॥ र ॥ थ ॥ स ॥ व ॥ ॥  
 पि ॥ ह ॥ रु ॥ ला ॥ व ॥ मा ॥ मि ॥ पि ॥ ह ॥ रु ॥  
 थ ॥ य ॥ य ॥ स ॥ ॥ य ॥ ॥ ॥ ॥ पि ॥  
 ए ॥ पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥ पु ॥ पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥  
 सु ॥ र ॥ य ॥ पि ॥ ह ॥ रु ॥ ला ॥ व ॥ स ॥ न ॥ वा ॥ स ॥  
 रु ॥ व ॥ म ॥ ॥ पि ॥ ए ॥ पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥ पु ॥  
 पि ॥ ता ॥ म ॥ ह ॥ सु ॥ र ॥ य ॥ अ ॥ रि ॥ ग ॥ म ॥  
 ता ॥ ॥ पि ॥ ए ॥ व ॥ र ॥ था ॥ द ॥ य ॥ स ॥ व ॥ व ॥  
 न ॥ न ॥ द ॥ व ॥ स ॥ य ॥ अ ॥ रि ॥ ग ॥ मि ॥  
 ता ॥ अ ॥ ति ॥ पि ॥ न ॥ दि ॥ क ॥ स ॥ न ॥

य. मा. बा. र्या. य. मूर्त्त. र्य. मूर्  
रिग. र्म्या. तां क. यि. ला. दि. र्प  
व. लु. म. मा. ए. क. र्य. ग. हा. य. ति  
मूर्त्त. व. धि. दा. नां. ग. ह. र्य. अ.  
रिग. र्म्या. तां ॥ यि. दा. य. ॥  
स. फ. आ. भ. द. सा. न. द. म. मृ. उ. म.  
का. न. व. ज. जि. नो. व. क. वा. का. स.  
न. दी. य. ह. सा. १. नि. न. सि. मा. न. स.  
त. यि. जा. ता. क. नू. र्य. ग. रा. द. र.  
ह. म. व. द. या. दू. का. १. य. जि. वा. दू.  
न. म. आ. दू. यु. र्य. त. स्य. प्र. भा. य.  
त. १. ग. या. यो. पि. ह. न. य. दा. र्य.  
य. म. वा. ज. ह. म. द. दी. ल. ह. कू. य.  
ह. न. नी. का. र्क. मृ. द्या. ग. ग. न. दा. ग.  
य. स. मी. य. त्र. य. मा. न. न. यि. ह.  
द. द्या. हा. या. मि. न. उ. द्ध. न. स. क.  
ल. स. ता. ह. म. क. ल. म. का. र्क. नः.  
स. ग. ह. ला. ती. ध. न. न. स. वा. ला.  
आ. ला. द. वा. ज. ग. ध. न. आ. न.  
नी. तां. न. यि. द्या. मि. द. ग. य. दू. वा.



